



DAGSORDEN

for mødet den 22.06.2023, kl. 17:30 i Borgerrepræsentationens mødesal

5. Opfølgning på medlemsforslag om at indføre en (børne)fattigdomsgrænse i Københavns Kommune (2023-0072301) 2



5. Opfølgning på medlemsforslag om at indføre en (børne-)fattigdomsgrænse i Københavns Kommune (2023-0072301)

Borgerrepræsentationen har pålagt Økonomiforvaltningen med inddragelse af Socialforvaltningen at udarbejde en model for en (børne-)fattigdomsgrænse i Københavns Kommune ved brug af budgetmetoden.

Med indstillingen foreslås en model for, hvordan (børne-)fattigdomsgrænsen opgøres ud fra budgetmetoden suppleret med opgørelsen efter medianindkomstmetoden, som Økonomiforvaltningen allerede opgør årligt. Økonomiforvaltningen foreslår, at opgørelsen efter budgetmetoden tager afsæt i Rockwoolfondens minimumsbudgetter, der vurderes at afspejle den aktuelt bedste viden på området. Dog baseres huslejekomponenten i minimumsbudgetterne på Økonomiforvaltningens egne beregninger af huslejeniveauet i København.

Økonomiforvaltningen anbefaler, at opgørelsen af (børne-)fattigdomsgrænsen på baggrund af budgetmetoden udarbejdes i efteråret 2023 med endelig afrapportering ultimo 2023. Herefter anbefales det, at (børne-)fattigdomsgrænsen efter budgetmetoden fremadrettet afrapporteres til Økonomiudvalget i en særskilt rapport om status på (børne-)fattigdom i Københavns Kommune.

Indstilling

Indstilling om,

1. at det godkendes, at (børne-)fattigdomsgrænsen beregnes med udgangspunkt i Rockwoolfondens minimumsbudgetter for forskellige familietyper,
2. at det godkendes, at forbrugsområdet *bolig* (husleje) baseres på det aktuelle huslejeniveau i Københavns Kommune for private leje- og almene boliger,
3. at det godkendes, at (børne-)fattigdomsgrænsen opgøres første gang ultimo 2023, og herefter fremadrettet afrapporteres til Økonomiudvalget i en særskilt rapport om status på (børne-)fattigdom i Københavns Kommune,
4. at medlemsforslag af den 2. marts 2023 stillet af Enhedslisten, jf. bilag 1, hermed er håndteret.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen vedtog den 2. marts 2023 et medlemsforslag om at indføre en (børne-)fattigdomsgrænse i København, jf. bilag 1. Derved blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen (ØKF) med inddragelse af Socialforvaltningen (SOF) skulle udarbejde en model for en (børne-)fattigdomsgrænse, som baserer sig på budgetmetoden, og som årligt holdes op

mod medianindkomstmetoden. Yderligere blev det vedtaget, at der skulle udarbejdes en liste over områder, hvor Københavns Kommune (KK) inden for gældende lovgivning kan hjælpe børn, der lever under fattigdomsgrænsen. Oplægget skal fremlægges forud for forhandlingerne om Budget 2024.

Budgetmodellen er en kvantitativ metode til opgørelse af økonomisk fattigdom, hvor der fastsættes et minimumsbudget, der består af forskellige forbrugsområder (fx udgifter til mad, beklædning, transport, kommunikation, bolig m.v.). Dvs. der opstilles et skøn for det minimum af udgifter en husstand af en given sammensætning forventes at have behov for til at opretholde en acceptabel levestandard. Hvis husstanden har en disponibel indkomst, der er lavere end minimumsbudgettet, anses husstanden som økonomisk fattig.

Budgetmetoden er tidligere anvendt til at opgøre (børne-)fattigdom i KK bl.a. i forbindelse med SOFs undersøgelse "Analyse af levevilkår og fattigdom i Københavns Kommune" fra 2008 og senere i to opfølgende statusrapporter om fattigdom i København i henholdsvis 2010 og 2012.

Opgørelsen på baggrund af budgetmetoden blev senere stoppet, for i stedet at følge udviklingen i fattigdom baseret på medianindkomstmetoden, som årligt opgøres i *Status på København*. Medianindkomstmetoden definerer økonomisk fattigdom som personer, der lever i en husstand med en disponibel ækvivaleret indkomst under 50 pct. af medianindkomsten for denne familietype. Den ækvivalerede disponible indkomst er en vægtet indkomst, hvor er tages højde for familiens størrelse og sammensætning. Medianindkomsten er den midterste indkomst, hvis alle indkomster sorteres fra mindst til størst. Halvdelen er den økonomiske fattigdomsgrænse i medianindkomstmetoden. Bilag 2 beskriver de to metoders fordele og ulemper i større detalje.

Løsning

Budgetmetoden indebærer, at der skal laves et skøn for, hvad der er minimumsudgifter til forskellige forbrugsgoder. ØKF anbefaler i samarbejde med SOF, at budgetmodellen baseres på Rockwool Fondens og Center for Alternativ Samfundsanalyses (CASA) opstillede minimumsbudgetter fra 2016. Dette for at basere opgørelsen på aktuelt bedste viden på området i en dansk kontekst. Forbrugsområderne i minimumsbudgetterne vil blive pris- og lønfremskrevet vha. Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks. Derved vil alle udgiftsposter være korrigeret for inflation og afspejle det tidssvarende prisniveau.

Dog foreslår ØKF, at forbrugsområdet *bolig* beregnes særskilt, så det afspejler det aktuelle huslejeniveau i Københavns Kommune, som forventes at være højere end huslejeniveauet på landsplan. Dermed vil opgørelsen alt andet lige definere en større del af københavnere som fattige, end hvad der ville være tilfældet med brug af det landsgennemsnitlige huslejeniveau. Bilag 2 beskriver, hvordan huslejeniveauet foreslås beregnet.

Budgetmetoden anvendes til at opgøre antallet af børn og voksne, der har været fattige i under 1 år, 1-4 år og mere end 4 år i København for at undersøge om borgerne er korttids-, mellemlangtids- eller langtidsfattige. Her arbejdes med Ekspertudvalget om Fattigdom fra 2013 definitioner på fattigdomskategorier. Korttidsfattige er borgere, der har været under fattigdomsgrænsen et enkelt år, mellemlangtidsfattige er borgere, der har været under fattigdomsgrænsen i 2-3 år i træk og langtidsfattige er borgere, der har været 4 eller flere år i træk under fattigdomsgrænsen.

SOF har med inddragelse af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) udarbejdet en liste over områder, hvor KK indenfor gældende lovgivning kan hjælpe børn, der lever under fattigdomsgrænsen (bilag 3).

Det bemærkes indledningsvist, at en af KK fastsat børne-(fattigdomsgrænse) ikke i sig selv vil være afgørende for, hvilken hjælp der kan ydes den enkelte familie eller det enkelte barn. Der vil fortsat skulle foretages et konkret skøn i forhold til muligheden for at yde økonomisk støtte, uanset om borgeren/familien befinder sig over eller under KKs fattigdomsgrænse. Yderligere vil beløbsgrænser fastsat i lovgivningen vedrørende mulighed for støtte fortsat være gældende for alle, uanset om familierne ligger over eller under den udarbejdede fattigdomsgrænse.

SOF og BIF vurderer, at det bl.a. kan være relevant at overveje forskellige midlertidige økonomiske tilskud til enkeltudgifter såsom særlig tilskud til fritidsaktivitet, særlig støtte til boligudgifter og økonomisk fripladstilskud.

Proces for implementering

Den første opgørelse udarbejdes i efteråret 2023 med endelig afrapportering ultimo 2023. Opgørelsen suppleres af en analyse af overlappet med fattigdomsopgørelsen med afsæt i medianindkomstmetoden. Herudover suppleres opgørelsen af en analyse af, hvor mange flere fattige, der defineres med budgetmetoden opgjort ved huslejeniveauet i København sammenlignet med huslejeniveauet på landsplan.

Fremadrettet vil opgørelsen af (børne-)fattigdommen i København med brug af budgetmetoden indgå i nøgletalspublikationen Status på København, hvori (børne-)fattigdomsgrænsen efter medianindkomstmetoden allerede indgår. Status på København udkommer hvert år i forbindelse med budgetseminaret i august.

Økonomi

Udgifterne til opgørelsen af fattigdomsgrænsen med afsæt i budgetmetoden kan afholdes inden for Økonomiforvaltningens egen ramme.

Videre proces

Hvis indstillingen godkendes, vil Økonomiforvaltningen med inddragelse af Socialforvaltningen opstarte analysearbejdet. Fattigdomsopgørelsen med afsæt i budgetmetoden (sammenlignet med medianindkomstmetoden) afrapporteres til Økonomiudvalget ultimo 2023, hvorefter opgørelsen fremadrettet indgår i Status på København.

Oversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at det godkendes, at (børne-)fattigdomsgrænsen beregnes med udgangspunkt i Rockwoolfondens minimumsbudgetter for forskellige familietyper,

2. at det godkendes, at forbrugsområdet *bolig* (husleje) baseres på det aktuelle huslejeniveau i Københavns Kommune for private leje- og almene boliger,
3. at det godkendes, at (børne-)fattigdomsgrænsen opgøres første gang ultimo 2023, og herefter fremadrettet indgår i Status på København sammen med opgørelsen efter medianindkomstmetoden,
4. at medlemsforslag af den 2. marts 2023 stillet af Enhedslisten, jf. bilag 1, hermed er håndteret.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 6. juni 2023

Enhedslisten fremsatte ændringsforslag om, at indstillingens 3. at-punkt ændres fra:

”3. at det godkendes, at (børne-)fattigdomsgrænsen opgøres første gang ultimo 2023, og herefter fremadrettet indgår i Status på København sammen med opgørelsen efter medianindkomstmetoden”

til

”3. at det godkendes, at (børne) fattigdomsgrænsen opgøres første gang ultimo 2023, og herefter fremadrettet afrapporteres til Økonomiudvalget i en særskilt rapport om status på (børne-)fattigdom i Københavns Kommune.””

Det af Enhedslisten fremsatte ændringsforslag blev godkendt uden afstemning.

Den ændrede indstilling blev herefter anbefalet over for Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Bilag

[Bilag 1 - Medlemsforslag om at indføre en \(børne\)fattigdomsgrænse i København \(2023-0070546\)](#)

[Bilag 2 - Baggrundsnotat om model for beregning af en \(børne-\)fattigdomsgrænse i Københavns Kommune](#)

[Bilag 3 - Liste over områder hvor Københavns Kommune inden for gældende lovgivning kan hjælpe børn der lever under fattigdomsgrænsen](#)



REFERAT

for mødet den 02.03.2023, kl. 17:30 i Borgerrepræsentationens mødesal

28. Medlemsforslag om at indføre en (børne)fattigdomsgrænse i København (2023-0070546) 2



28. Medlemsforslag om at indføre en (børne)fattigdomsgrænse i København (2023-0070546)

Medlemsforslag

Det foreslås,

1. at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen med inddragelse af Socialforvaltningen, at udarbejde en model for en fattigdomsgrænse som baserer sig på budgetmetoden, og som årligt holdes op mod medianindkomstmetoden for at sikre det mest retvisende billede. Oplægget skal fremlægges forud for forhandlingerne om Budget 2024.

(Stillet af Enhedslisten)

Motivering

For et barn kan blot ét år i fattigdom have negative konsekvenser for resten af barnets liv.

Vi ved nemlig, at børnefattigdom er den sociale begivenhed som har den største negative påvirkning på et barn allerede efter 1-års fattigdom og som følger dem resten af deres liv.

Barndommens gade skal ikke ende i en blind vej af mistrivsel, psykisk sygdom, social og uddannelsesmæssig eksklusion, arbejdsløshed, sygdom, afhængighed og andre former for udsathed.

Undersøgelser fra Egmont Fonden og VIVE, som støttes af Red Barnet, Dansk Socialrådgiverforening og Landsforeningen For Socialpædagoger peger alle på, at børn i fattigdom har markant højere risiko for et udsat liv, når de bliver voksne. Den viden bliver vi nødt til at handle på.

Det optimale ville være at indføre en national fattigdomsgrænse, som bl.a. vil vise hvilken effekt overførselsindkomsterne har på et hverdagsliv som børnefamilie og hvad det betyder for børns opvækst. Men indtil det sker, skal København gå foran ved at indføre en børnefattigdomsgrænse.

København skal være en by, hvor børn lever et bekymringsfrit børneliv. De skal være en del af fællesskabet på lige fod med andre børn, så vi undgår udstødelse og ensomhed.

For at kunne handle på problemet, bliver vi nødt til at kende problemets omfang. Og derved skabe en bevidsthed på tværs af fagudvalgene. Målet er, at alle fagudvalg forholder sig aktivt til børnefattigdommen når man foretager prioriteringer og vedtager forskellige projekter. Det kan sammenlignes med den måde, vi arbejder med klimadagsordenen på. Vi skal derfor altid stille os selv

spørgsmålet; øger eller mindsker det vi vedtager nu børnefattigdommen? Fx ved at have fokus på, hvordan børn og unge undgår stigmatisering i skolen, kan deltage aktivt i fritidsliv og ikke bliver ramt dobbelt hårdt af både økonomisk fattigdom og sociale problemer.

Børnefattigdomsgrænsen skal udarbejdes efter budgetmodellen og vise antallet af børn og voksne, der har været fattige fra 1-4 år og mere end 4 år i byen.

Modellen skal tage højde for huslejeniveauet i København samt inflation. For at sikre, at problemet hverken under- eller overvurderes, skal den holdes op mod en opgørelse efter medianindkomstmetoden for at sikre det mest retvisende billede.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 2. marts 2023

SF fremsatte følgende ændringsforslag om tilføjelse af et 2. at-punkt:

“At der udarbejdes en liste over områder, hvor Københavns Kommune indenfor gældende lovgivning kan hjælpe børn, der lever under fattigdomsgrænsen. Listen skal fungere som vejledning, når der politisk udarbejdes forslag til indsatser, som kan få børn økonomisk ud af fattigdom.”

Det af SF fremsatte ændringsforslag blev vedtaget med 42 stemmer imod 7. Ingen undlod at stemme.

For stemte: Ø, A, C, B, F og Å.

Imod stemte: V, I og O.

Det således ændrede medlemsforslag blev herefter vedtaget med 35 stemmer imod 14. Ingen undlod at stemme.

For stemte: Ø A, B, F og Å.

Imod stemte: C, V, I og O.

Det Konservative Folkeparti og Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne mener, at alle børn har ret til en god barndom, hvor de ikke vokser op i mistrivsel eller med ulige muligheder. Derfor er vi glade for, at der i Danmark er underretningspligt, når vi ser børn, der kan være udsat for at leve under ringe betingelser. Dog mener vi ikke, at en fattigdomsgrænse vil være med til at løse de komplekse problemer, der ligger bag, at et barn kan vurderes som fattigt.”



Bilag 2 - Baggrundsnotat

Model for beregning af en (børne-)fattigdomsgrænse i Københavns Kommune

Notatet beskriver den foreslåede model for opgørelse af (børne-)fattigdomsgrænsen, herunder hvordan hhv. medianindkomstmetoden og budgetmetoden anvendes til at opgøre fattigdom.

Metoder til opgørelse af økonomisk fattigdom

Medianindkomstmetoden og budgetmetoden er metoder til opgørelse af økonomisk fattigdom.

Budgetmetoden

Budgetmetoden afgrænser personer i økonomisk fattigdom med afsæt i et minimumsbudget, der består af forskellige forbrugsområder. Dvs. der opstilles et skøn for det minimum af udgifter en husstand af en given sammensætning forventes at afholde for at opretholde en acceptabel levestandard. Hvis husstanden har en disponibel indkomst, der er lavere end minimumsbudgettet, anses husstanden som økonomisk fattig.

I budgetmetoden skal der løbende ske en tilpasning af priser og poster i budgettet, så de afspejler udviklingen i samfundet, herunder også udviklingen på boligområdet. Et kritisk punkt i metoden er udvælgelsen af, hvilke forbrugsgoder og tjenester, der skal medtages i minimumsbudgettet for en minimal livsførelse. Et andet er prissætningen af forbrugsgoder og tjenester (fx fødevarer, telefoni og transport). Fattigdomsgrænsen på baggrund af budgetmetoden er derfor afhængig af, hvordan begrebet "minimal livsførelse" defineres, og hvilke forbrugsgoder der anses som essentielle. Det primære kritikpunkt af budgetmetoden er, at opstilling af delelementer i budgetmetoden i noget omfang beror på en normativ vurdering af nødvendige goder, og at det derved antages, at alle har samme behov og prioriteringer.

ØKF anbefaler i samarbejde med Socialforvaltningen (SOF), at opgørelsen af fattigdom med afsæt budgetmetoden baseres på Rockwool Fondens Forskningsenheds (RFF) og Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) tidligere opstillede minimumsbudgetter fra 2016¹. Minimumsbudgetterne er beregnet til at vise minimale

28-04-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 3200

Dokumentnummer i F2
2986974

Sagsnummer eDoc
2023-0072301

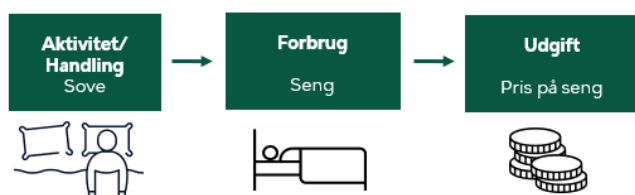
Sagsbehandler
Karen Krag Sehested

¹Bonke J. & A.E.W. Christensen (2016). *Minimumsbudget for forbrugsudgifter - hvad er det mindste, man kan leve for?*, Rockwool Fondens Forskningsenhed, Syddansk Universitetsforlag.

sammenlignet med almindelige leveomkostninger og vurderes at afspejle aktuelt bedste viden indenfor området i en dansk kontekst. De er blevet benyttet i forskellige forskningsmæssige sammenhænge, hvor minimumsbudgetterne er blevet pris- og lønfremskrevet for at tage højde for inflation.

Minimumsbudgetterne består af 10 forbrugsområder. Udgiftsniveaulet for hvert forbrugsområde er fastsat på følgende vis:

1. Et ekspertpanel for hvert af forbrugsområderne fastlagde individets behov ift. hvad der vurderes nødvendigt for at kunne leve og deltage i samfundslivet
2. Der blev af ekspertpanelet lavet en vurdering af, hvordan handlingerne og aktiviteterne, der afspejlede behovet, gav udslag i forbrug
3. Slutningsvis prisfastsatte ekspertpanelet de forskellige forbrugsgoder i forbrugsområderne



I opgørelsen af både det individ- og husholdningsspecifikke forbrug tages højde for alder, køn og antal familiemedlemmer, hvilket gør det muligt at sammensætte forskellige familietyper.

Dog er det vigtigt at tage forbehold for, at der siden 2016 kan være sket en udvikling i vurderingen af nødvendigt forbrug. RFF har oplyst ØKF, at de er ved at opstarte et nyt projekt, der skal revurdere opgørelsen af de nuværende minimumsbudgetter. Hvis revurderingen giver anledning til ændringer, justeres opgørelsen af (børne-)fattigdom derefter.

Forbrugsområderne i modellen vil blive pris og lønfremskrevet via Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks, så alle udgiftsposter korrigeres for inflation.

Huslejekomponenten beregnes særskilt, så den afspejler huslejeniveauet i Københavns Kommune. Huslejekomponenten beregnes som et vægtet gennemsnit af huslejen for private lejemål og huslejen i almenboliger i Københavns Kommune. Det er forventningen, at huslejeniveauet i Københavns Kommune er højere end huslejeniveauet på landsplan, hvorfor opgørelsen derved vil identificere en større gruppe af fattige københavnere, end hvis det landsgennemsnitlige huslejeniveau blev lagt til grund.

Error! Reference source not found. viser forbrugsområderne, der vil indgå i minimumsbudgetterne samt beregningsmetoderne.

Hansen F. K, Hansen H. & M.M. Wingender (2015). *Hvad koster det at leve? Referencebudget og minimumsbudget for familier*, Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA).

Figur 1. Forbrugsområder i minimumsbudgetterne

Forbrugsområder i RFF og CASA's minimumsbudgetter fra 2016	Metode til beregning
Mad- og drikke Beklædning Hygiejne og sundhed Transport Kultur og fritid Spædbørnsudstyr Dagligvarer (husholdningsartikler, mv.) Varige forbrugsgoder (møbler, hårde hvidevarer mv.) Forsikringer	Pris og lønfremskrives med Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks
Komponenter, der beregnes af ØKF	Metode til beregning
(Under forbrugsområdet 'Bolig') Husleje	Vægtet gennemsnit af privat leje og leje fra almene boliger i KK. Udregnes årligt på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.
(Under forbrugsområdet 'Bolig') Vand, varme og el	Gennemsnitligt forbrug af vand, varme og el pba. boligstørrelse og aktuelle energipriser.

Budgetmetoden er tidligere anvendt til at opgøre (børne-)fattigdom i Københavns Kommune bl.a. i forbindelse med SOFs undersøgelse *Analyse af levevilkår og fattigdom i Københavns Kommune*² fra 2008 og i to opfølgende statusrapporter på fattigdom i København i henholdsvis 2010³ og 2012⁴. Senere blev det besluttet i 2019 af Borgerrepræsentationen på baggrund af en indstilling fra Socialudvalget at stoppe opgørelsen efter budgetmetoden for i stedet at følge udviklingen i fattigdom opgjort med medianindkomstmetoden, som ØKF siden 2015 har opgjort i den årlige udgivelse *Status på København*.

Medianindkomstmetoden

Med medianindkomstmetoden opgøres fattigdom med afsæt i indkomstniveauet i resten af samfundet. Her defineres en familie af en bestemt størrelse og sammensætning som fattig, hvis deres ækvivalerede disponible indkomst er under 50 pct. af medianindkomsten for denne familietype.

Medianindkomstmetoden er den mest anvendte metode til beregning af økonomisk fattigdom både nationalt, internationalt og inden for

² Socialforvaltningen (2008), *Analyse af levevilkår og fattigdom i Københavns Kommune*. Socialforvaltningens Projektkontor, Københavns Kommune

³ Socialforvaltningen (2008), *Fattigdom i Københavns Kommune – En status*. Socialforvaltningen, Københavns Kommune

⁴ Socialforvaltningen (2012), *Fattigdom i Københavns Kommune – En status*. Socialforvaltningen, Københavns Kommune

forskning, ligesom der er rimelig stor enighed om den metodiske praksis. I dag anvendes medianindkomstmetoden af ØKF til årlig opgørelse af børnefattigdommen ifm. *Status på København* samt til løbende analyser, da metoden er enkel at anvende (baseret på objektive kriterier, som kan afdækkes i data) og kan bruges til at sammenligne udviklingen på tværs af kommuner.

Et af kritikpunkterne ved medianindkomstmetoden er, at fattigdom udelukkende defineres ud fra det relative indkomstniveau i samfundet. Metoden tager dermed ikke højde for, hvad du har råd til. F.eks., hvis inflationen stiger og priserne derved stiger på varer- og tjenesteydelser, mens indkomsten forbliver det samme. Derved kan man komme til at undervurdere fattigdom, da der kan være familier, der ligger over den definerede fattigdomsgrænse, men som ikke har råd til at købe basale forbrugsgoder.

Metodernes sammenlignelighed

Begge metoder har fordele og ulemper. Budgetmetoden indebærer et normativt skøn for, hvilket forbrug der er nødvendigt for at leve et værdigt liv, men logikken bag den er forståelig, da den følger en intuitiv forståelse af fattigdom som værende lig forbrugsmuligheder. Det vil sige, at hvis en familie ikke har råd til at købe nødvendige varer og tjenesteydelser, lever familien i økonomisk fattigdom.

Medianindkomstmetoden baseres på objektive kriterier, som kan observeres i registerdata. Dog siger det ikke nødvendigvis noget om, hvorvidt familier har råd til at købe nødvendige forbrugsgoder.

Trods forskellighed i opgørelsesmetode viser undersøgelser af opgørelsesmetoderne foretaget af Ekspertudvalget om fattigdom og Danmarks Statistik^{5,6}, at budgetmetoden og medianindkomstmetodens stort set identificerer den samme målgruppe af borgere.

Ekspertudvalget om Fattigdom⁵ anbefalede i 2013 på den baggrund, at den daværende regering fastsatte en økonomisk fattigdomsgrænse ud fra medianindkomstmetoden, som skulle valideres ved hjælp af budgetmetoden med nogle års mellemrum.

ØKF lægger med indstillingen op til at opgøre (børne-)fattigdomsgrænsen ved brug af budgetmetoden og holde disse resultater op mod medianindkomstmetoden for at sikre et retvisende billede. Kombinationen af denne analysetilgang afspejler Ekspertudvalget om Fattigdoms anbefaling.

⁵Ekspertudvalget om Fattigdom (2013), En Dansk Fattigdomsgrænse – Analyser og forslag til opgørelsesmetoder, afrapportering fra regeringsnedsat ekspertudvalg. ISBN: 978-87-7546-422-7

⁶Danmarks Statistik (2018). Bag om relativ fattigdom. Notat. Danmarks Statistik.



Bilag 3 - Notat

Liste over områder, hvor Københavns Kommune inden for gældende lovgivning kan hjælpe børn, der lever under fattigdomsgrænsen

Borgerrepræsentationen har godkendt et medlemsforslag om at indføre en (børne-)fattigdomsgrænse i København. Med forslaget pålægges Økonomiforvaltningen, med inddragelse af Socialforvaltningen, at udarbejde en model for en fattigdomsgrænse som baserer sig på budgetmetoden, og som årligt holdes op mod medianindkomstmetoden for at sikre det mest retvisende billede. Oplægget skal fremlægges forud for forhandlingerne om Budget 2024.

Med forslaget er det desuden besluttet, at der skal udarbejdes en liste over områder, hvor Københavns Kommune (KK) inden for gældende lovgivning kan hjælpe børn, der lever under fattigdomsgrænsen. Listen skal fungere som vejledning, når der politisk udarbejdes forslag til indsatser, som kan få børn økonomisk ud af fattigdom.

Det følgende udgør en sådan liste. Denne er udarbejdet af Socialforvaltningen og kvalificeret af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Det bemærkes indledningsvist, at en af KK fastsat børne- (fattigdomsgrænse) ikke i sig selv vil være afgørende for, hvilken hjælp der kan ydes den enkelte familie eller det enkelte barn. I de tilfælde, hvor muligheden for at yde økonomisk eller anden hjælp beror på et konkret skøn, vil dette skøn fortsat skulle foretages, uanset om borgeren/familien befinder sig over eller under kommunens (børne-)fattigdomsgrænse. Derudover vil beløbsgrænser fastsat i lovgivningen vedrørende mulighed for støtte (fx muligheden for friplads i dagpasning) fortsat være gældende for alle, uanset om familierne ligger over eller under den fastsatte (børne-)fattigdomsgrænse i KK.

26-04-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 6381

Dokumentnummer i F2
3050868

Sagsnummer i eDoc
2023-0148104

Sagsbehandler
Lærke Fritzbøger Christensen

SOF og BIF vurderer, at det bl.a. kan være relevant at overveje følgende:

Børnefamilier i almindelighed (BUF)

- *Dagtilbudslovens § 43: Søskendetilskud og fripladstilskud*
Kommunalbestyrelsen skal, under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, give et økonomisk fripladstilskud til nedsættelse af forældrenes egenbetaling til en plads i en daginstitution, specialpædagogisk dagtilbud, behandlingstilbud eller sprogstimuleringsstilbud.
Kommunalbestyrelsen skal desuden give et søskendetilskud til forældre med mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO (skolefritidsordning) eller privat pasning med tilskud efter dagtilbudslovens § 80.

Udsatte børnefamilier (SOF)

- *Servicelovens § 11, stk. 6: Økonomisk støtte til fritidsaktiviteter*
Som led i den forebyggende indsats kan kommunalbestyrelsen blandt andet beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har brug for særlig støtte, jf. servicelovens § 11, stk. 6.
- *Servicelovens § 52 a: Økonomisk støtte i forbindelse med foranstaltninger*
Servicelovens § 52 a tildeler kommunalbestyrelsen en mulighed for at yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en unges særlige behov for støtte. Der kan ydes økonomisk støtte til:
 1. Udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens § 52, stk. 3, eller hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter servicelovens § 52, stk. 3. Denne form for støtte kan kun ydes, når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler til det, jf. servicelovens § 52 a, stk. 2.
 2. Udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, eller at en hjemgivelse kan fremskyndes.
 3. Udgifter, der kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og barn under barnets anbringelse uden for hjemmet.

Udsatte voksne (BIF)

- *Aktivlovens § 34: Særlig støtte*
Den særlige støtte i § 34 i aktivloven er en hjælp til personer, der har været ude for en ændring i deres forhold, og som har så høje boligudgifter og/eller mange børn, at de med deres nuværende indtægt ikke kan forventes selv at kunne betale alle deres boligudgifter. Inden kommunen giver støtten, skal det undersøges, om der kan skaffes en rimelig billigere bolig. Støtten ydes særskilt eller som supplement til udbetaling af en offentlig forsørgelsesydelse (ekskl. fuld førtidspension, fuld

folkepension og ydelse til personer, der pga. optjeningsreglerne ikke er berettiget til folkepension). Man er ikke berettiget til at få særlig støtte, hvis man selv eller ens ægtefælle har formue, ligesom en ægtefælles indtægter tages med i beregningen. Der kan gives særlig støtte, når en persons nettoudgift til boligydelse (inkl. fx udgifter til gas, varme, elektricitet og vand) overstiger et nærmere fastsat grænsebeløb, som også afhænger af, om personen har forsørgerpligt, antal børn og om børnene bor hos personen.

Udsatte voksne (SOF)

- *Aktivlovens § 81/integrationslovens § 35: Enkeltudgifter*
Efter bestemmelsen kan kommunalbestyrelsen bevilge ydelser til rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis egen afholdelse af udgiften i afgørende grad vanskeliggør borgerens eller familiens muligheder for at klare sig. Det er som udgangspunkt en forudsætning, at der er tale om en uforudselig udgift. Der kan dog bevilges en ydelse, hvis afholdelse af udgiften er af helt afgørende betydning. Der skal være tale om *enkeltudgifter*, hvorfor bestemmelsen ikke kan benyttes til løbende understøttelse af en borger eller en familie.
- *Aktivlovens § 81 a: Midlertidig husleje hjælp*
Kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til rimeligt begrundede midlertidige huslejeudgifter, til en borger, der er truet af udsættelse, hvis udsættelsen dermed forebygges. Kommunen kan opstille betingelser for hjælpen, herunder fx at borgeren indgår i en administrationsaftale med kommunen, eller at borgeren deltager i rådgivningsforløb. Det fremgår direkte af bestemmelsen, at den ikke kan benyttes, hvis behovet er opstået som følge af sanktionering iflg. beskæftigelsesreglerne. Ydelsen skal særligt ydes til børnefamilier eller socialt udsatte borgere.
- *Aktivlovens § 82/integrationslovens § 36: Sygebehandling mv.*
Kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til sygebehandling, medicin, tandbehandling mv., som ikke dækkes af anden lovgivning, hvis borgeren eller dennes ægtefælle ikke selv har mulighed for at betale udgifterne. Behandlingen skal være nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Der kan undtagelsesvis bevilges ydelser til behandling uden for det offentlige system, hvis der ikke er behandlingsmuligheder i det offentlige, og behandlingen er lægefagligt velbegrundet.
- *Aktivlovens § 82 a: Tandpleje*
Kommunalbestyrelsen kan yde et særligt tilskud til tandpleje til borgere, der modtager ydelser svarende til integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp.
- *Aktivlovens § 83/integrationslovens § 37: Hjælp vedr. børn*

Der kan ydes hjælp til samvær med børn, som ikke bor os ansøgeren. Det kan fx være til transportudgifter.

- *Aktivlovens § 84/integrationslovens § 38: Forsørgelse af forældreløse børn*

Der kan ydes hjælp til forsørgelse af børn, hvis forældremyndighedsindehaveren er afgået ved døden, og myndigheden tillagt en anden, der ikke har forsørgelsespligt over barnet. Det er en forudsætning, at barnets indtægter, herunder børnetilskud og børnebidrag, ikke dækker udgiften

- *Aktivlovens § 85/integrationslovens § 39: Flytning*

Der kan ydes hjælp til en flytning, der forbedrer borgerens eller familiens boligforhold, herunder hvis der flyttes fra en bolig, hvis husstanden ikke har råd til, til en bolig, der passer til deres økonomiske formåen. Bestemmelsen kan benyttes til indskud, hvor boligen er opført før 1964, og den almindelige bestemmelse om indskudslån i boligstøtteloven derfor ikke gælder.